

धृष् mit उद् s. उद्घृषण, उद्घृषित, प्रोद्घृषित (fehlerhaft für प्रोद्घृषित) mit emporgereichteten Härchen versehen: °शरीर PAÑKĀT. 94, 3. 4.

धूमर 1) Spr. 3320. KATHĀS. 33, 2. 63, 162 (कपिल°). 66, 8. 86, 58.

धृक्, मच्छस्वत्प्रप° Verz. d. Oxf. H. 16, a, 25. सर्वेषां प्रतिप्रप° BHĀG. P. 7, 10, 20. तस्य वाक्य° im Besitz seiner Worte (seines Auftrages) seiend R. 7, 103, 5. — Vgl. सूत्रधृक्.

धृत्, तार्क्ष्यवद्भ्राग्निरूपधृत् KATHĀS. 30, 39. विविधरूपधृत् 34, 17.

धृतताल m. = वेताल KATHĀS. 89, 115.

धृति 1) b) Spr. 1881. धृतिं बध्नाति यत्र च worauf er seinen Willen richtet 4823. Z. 4 M. 6, 92. 10, 116 gehören zu c); Z. 6 ist 12, 33 zu lesen. — c) Spr. 3071. 4714. DAÇAR. 1, 31. SĀH. D. 357. — f) धृतियोग auch Bez. eines best. Joga bei den Mystikern Verz. d. Oxf. H. 89, a, 27. fgg. — g) mit der Sarasvatī identificirt WILSON, Sel. Works 2, 190. — Vgl. गर्भ°, मन्त्र°.

धृतिमत् 1) a) Spr. 3937.

धृतिमय Z. 2 lies 3, 13772 = 3, 1554 und vgl. Spr. 3898. NĪLAK. zu MBh. 12, 12060: धृतिः प्राणादिवेगधारणं योग इत्यर्थः.

धेनु 1) ऋ° eine Kuh, die keine Milch giebt, BHĀG. P. 11, 11, 18.

1. धैर्य, धैर्येण युक्तं सततं शरीरं न विशीर्यते । विशेषता मुलं धते धते चारिण्यमुत्तमम् ॥ guter Muth MBh. 12, 8215. DAÇAR. 2, 34. PRATĀPAR. 35, b.

2. धैर्य Spr. 1033. 3023 (vgl. 3024). 4062. 4906. 5002. 5393. R. 3, 4, 9.

धैर्यता f. Ausdauer PAÑKĀR. 1, 14, 112 wohl fehlerhaft für धीरता.

धैवत Ind. St. 8, 259. fg. 269.

धारणा scheinbar KATHĀS. 32, 350, wo aber श्रुवाधारणे (d. i. श्रुवा आ°) zu schreiben ist.

धैतकौशिय (u. धैतकोषण) HALĀJ. 2, 394.

धैति und धैती (von 2. धाव्) f. das Waschen, Bez. einer best. Selbstqual, bei der man einen vier Finger breiten weissen Zeugstreifen verschluckt und dann wieder herauszieht (also gleichsam wäscht) Verz. d. Oxf. H. 234, a, 1. fgg.

धैम्य Verfasser eines Dharmasāstra Verz. d. Oxf. H. 270, a, 1 v. u. 278, b, 10. 336, a, 17. °शिक्षा 86, a, 8.

धैर्य adj. = धैर्य HALĀJ. 2, 110. m. Zugstier: धुरं वहति धैर्यो न ज्ञातु च न गौर्गलिः PĀRÇVANĀTHAK. 2, 12 (nach AUFRECHT). adj. an der Spitze von — (gen.) stehend: साधूनाम् KATHĀS. 98, 5. पुरुष° m. ein Mann, der höher als die grosse Menge steht, SARVADARÇANAS. 80, 10. 83, 19. 116, 1. 119, 2. 179, 19.

धैर्य DAÇAR. 2, 20.

धमाङ्क Schol. zu KĀM. NĪTIS. 4, 14 (Spr. 276).

1. ध्या caus. scheinbar KATHĀS. 92, 62, wo aber उक्त्वाध्याययामास (d. i. उक्त्वा ऋ°) zu schreiben ist.

— ऋभि, मङ्गलान्यभिदध्युषी sinnend auf R. 2, 16, 20. mit loc.: ऋत्स्नैवाभिध्यायति MAITRĀJUP. 6, 9. Sp. 998, Z. 6 NĪLAK.: ऋभिध्यायुः ऋभिध्यायसु (in der Bed. von ऋपध्या) ऋभिकन्युरिति स्पष्टार्थः पाठः.

— उप Z. 2 die neuere Ausg. richtig ऋपध्यातो.

— प्रणि nachdenken KATHĀS. 101, 155.

ध्यातव्य, युष्मभिरार्यपुत्रस्य न ध्यातव्यममङ्गलम् denket nicht an KATHĀS. 31, 84.

V. Theil.

ध्यान 1) °दृष्टि adj. R. 7, 37, 2, 12. तत्र (d. i. तस्मिन्देशे यत्र चित्तं धृतम्) प्रत्ययैकतानता ध्यानम् Verz. d. Oxf. H. 229, a. धारणा पञ्चनाडीभिर्ध्याने च षष्टिनाडिकम् 237, a, 10.

ध्यानदीप heisst ein Abschnitt in der Pañkādāçī; vgl. Verz. d. Oxf. H. 222, b, 28. fgg.

ध्यानयोग Bez. einer Art Magie Verz. d. Oxf. H. 322, a.

ध्यानवत् Spr. 4723.

ध्यानवहारी f. Titel einer Schrift HALL 94.

ध्यानाम्बा f. N. pr. eines Frauenzimmers HALL 134.

ध्याम्रपटीका f. Titel eines Commentars Verz. d. Oxf. H. 183, b, 15.

ध्र, ऋग° einen Berg tragend BuĀg. P. 10, 33, 22. — Vgl. पृथग्.

धृत् zu streichen, da an der angeführten Stelle भेरीवृद्धिः (s. u. भेरी-वृत्) zu lesen ist.

ध्रुव 1) a) ध्रुवाणामपाम् von stehendem (?) Wasser Ind. St. 5, 303, fg. ऋ-वृद्धति 371. दान ein für alle Mal bestimmt: प्रपारामतडागादि सर्वकामफलं ध्रुवम् Verz. d. Oxf. H. 267, a, 37. — 2) c) lies (die unveränderliche) Länge (der Fixsterne) und vgl. GAÑITĀDHJ., BHAGRAHAJUTI 3. — d) gehört zu c). — l) तदैव ध्रुवमुन्निये BuĀg. P. 10, 33, 10. Schol.: ध्रुवं ध्रुवाद्यं तालविशेषम्. ध्रुवागान (also auch f. ऋ) PRATĀPAR. 27, b, 3. Auch Bez. der Silbe ऋम् WEBER, RĀMAT. UP. 333.

ध्रुवक 1) lies (die unveränderliche) Länge (der Fixsterne) GAÑITĀDHJ., BHAGRAHAJUTI 3. — 2) Pfosten HALĀJ. 2, 296.

ध्रुवकभाग m. (die unveränderliche) Länge (der Fixsterne) Comm. zu GAÑITĀDHJ., BHAGRAHAJUTI 1.

ध्रुवनेत्र n. N. pr. einer Oertlichkeit an der Jamunā WILSON, Sel. Works 1, 131.

ध्रुवगोत्रं (ध्रुव + गोत्र) m. Hüter der Dhruva genannten Graha TBh. 3, 12, 9, 5. KĀTJ. ÇR. 9, 8, 1. PAÑKĀV. Br. 25, 18, 4.

ध्रुवपद Titel einer Schrift HALL 131.

ध्रुवभाग m. = ध्रुवकभाग Comm. zu GAÑITĀDHJ., BHAGRAHAJUTI 1.

ध्रुवयष्टि f. Achse der Pole GOLĀDHJ. 6, 2. 11, 5.

ध्रुवसे Z. 4 lies 7, 70, 1.

ध्रुवि vgl. निध्रुवि.

ध्रुव्य 1) c) SARVADARÇANAS. 26, 1.

धंस 1) धंससे du gehst zu Grunde R. 7, 11, 37. न धस्ता लोकमर्यादा का वा कापालिकाधमैः zerstört LA. (II) 87, 8. तदर्शनधस्तपीडा verschwunden KATHĀS. 73, 274. — caus. schänden (ein Frauenzimmer) KATHĀS. 63, 34. 106, 172. 121, 20.

— ऋनु fullen auf: यत्ते मन्युपरोतस्य पृथिवीमनु दधुसे TS. 1, 3, 2.

— ऋप vgl. 1. नष् mit ऋप; — उप vgl. उपधंस.

— विनि sich scheren, sich packen: इर्विनिति विनिधंस ममाश्रमसमीपतः R. 7, 30, 36. विनिधंस धस्तसौत्र्या भव Schol.

— प्रति Z. 2 die neuere Ausg. liest richtig प्रतिधस्तोष्ठदत्स्य; hier so v. a. herunterhängend.

— वि Z. 11 विधस्तपरगुण ist derjenige, durch den die Vorzüge Anderer zerstört d. i. verkleinert werden; vgl. Spr. 2813. — caus. R. 7, 13,

10. Z. 1 vom Ende lies इच्छसि st. इच्छति.

धंस 1) TBh. 3, 12, 2, 2. ऋत्तःपुरधंसकारिन् so v. a. schändend KATHĀS.